

PIBLIK
DIVILGASYON SIMILTANE

DOKIMAN SOU MEKANIS ENDEPANDAN POU
KONSILTASYON AK ENVESTIGASYON

AYITI

MICI-BID-HA-2017-0114

KATRIYÈM RAPÒ SOU SWIVI AKÒ A NAN FAZ KONSILTASYON AN

PWOGRAM ENFRASTRIKTI PWODIKTIF

**(HA-L1055, HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091)
(2552/GR-HA, 2779/ GR-HA, 3132 / GR-HA, 3384 / GR-HA, 5390 / GR-HA)**

Dokiman sa a se Marcos Favero ki te prepare li, li se Responsab Dosye a, ak Gastón Aín, Kòdonatè nan Faz Konsiltasyon an, e ki anba sipèvizon Andrea Repetto Vargas, Direktè MICI.

Daprè politik pou gen dwa jwenn enfòmasyon, dokiman sa a disponib pou piblik la an menm tan yo te distribye li bay konsèy administrasyon an pou enfòme li.

LIS SIJÈ YO

Rezime Egzekitif

<u>I.</u>	Istorik dosye a	11
<u>II.</u>	Prensip Fondamental Politik MICI pou swivi akò yo.....	34
<u>III.</u>	Aksyon ki te poze pandan Periòd swivi rapò sa a.....	34
<u>IV.</u>	Konklizyon ak Pwochèn Etap yo	1112

LYEN ELEKTWONIK

1. Demann Orijinal la
[Http://www.iadb.org/document.cfm?id=40856184](http://www.iadb.org/document.cfm?id=40856184)
2. Dosye MICI-BID-HA-2017-0114
<https://www.iadb.org/es/mici/detalle-de-la-solicitud?ID=MICI-BID-HA-2017-0114>
3. Rapò sou Faz Konsiltasyon an
[an http://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-1142](http://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-1142)
4. Premye Rapò Swivi sou Akò yo nan Faz Konsiltasyon an (2019)
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-1308>
5. Dezyèm Rapò Swivi sou Akò yo nan Faz Konsiltasyon an (2020)
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-2505>
6. Twazyèm Rapò Swivi sou Akò yo nan Faz Konsiltasyon an (2021)
<https://www.iadb.org/document.cfm?id=EZSHARE-124330786-2594>
7. Pwopozisyon pou Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti (HA-L1055)
<https://www.iadb.org/Document.cfm?id=EZSHARE-422213973-24>
8. Pwopozisyon pou Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif (HA-L1076)
<https://www.iadb.org/Document.cfm?id=EZSHARE-1264222835-30>
9. Pwopozisyon pou Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif II (HA-L1081)
<https://www.iadb.org/Document.cfm?id=EZSHARE-690984267-22>
10. Pwopozisyon Finansman ki pa Ranbousab pou Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif III (HA-L1091)
<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=39273513>
11. Plan Aksyon pou Retabli Mwayen moun yo Genyen pou yo Viv
<https://www.iadb.org/Document.cfm?id=EZSHARE-422213973-89>
(Ki disponib an franse sèlman)
12. Etid sou Enpak Sosyal Ayiti - Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif I-IV (HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091, HA-1101)
<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=37091614>
13. Etid sou Enpak Anviwònman - Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif I-IV (HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091, HA-1101)
<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=39970805>
(Ki disponib an franse sèlman)
14. Nòt pou bay Direksyon an sou Kijan pou Jere ka a a Distans Pandan y'ap gen Aksè epi ki gen Sekirite.
<https://idbdocs.iadb.org/wsdocs/getdocument.aspx?docnum=EZSHARE-525549286-344>
15. Gid pou fè fas ak risk pou Mechanste ta fèt nan kad Jesyon Demann yo
<https://idbdocs.iadb.org/wsdocs/getdocument.aspx?docnum=EZSHARE-525549286-336>

SIGL AK ABREVVYASYON

Administrasyon	Jesyonè (yo) Gwoup BID responsab (yo) operasyon BID finanse oubyen moun yo voye yo.
AREDE	Aksyon pou Reforestasyon ak Defans Anvironman an
Bank oubyen BID	Bank Entèamerikèn pou Developman
DGI	Direksyon Jeneral Enpo
Konsèy	Se Konsèy Administrasyon BID la
ESS	Ekip Anvironman Pak la, Sante ak Sekirite. (<i>Equipe de l'Environnement, de la Santé et de la Sécurité</i>)
FK	Faz Konsiltasyon MICI a
Gouvènman oubyen GdH	Gouvènman Ayisyen
Kolektif ou Moun ki te fè Demann lan	<i>Kolektif Peyizan Victim Tè Chabé</i>
Komité	Gwoup 10 Kandida reprezantan <i>Kolektif</i> la pandan pwosesis MICI a.
MEF	Ministè Ekonomi ak Finans peyi dAyiti
MICI ou Mekanis	Mekanis Endepandan pou Konsiltasyon ak Ankèt
OSS	Òganizasyon Sosyete Sivil la
PAP	Moun ki afekte akoz Pwojè a. (<i>Personnes Affectées par le Projet</i>)
PAR	Plan pou bay Sipò ak Retabli Mwayen pou Moun yo Viv
PIC ou Pak	Pak Endistriyèl Caracol
PITAG	« Pwogram Inovasyon ak Teknoloji nan zafè agrikilti pou forè ak zafè agrikòl ». Program sa a se BID ki finanse li pou facilite opsyon « Ekipman Espesyalize ak Entran agrikòl»
Politik MICI	Se politik Konsèy administrasyon BID la apwouye an desanm 2014, yo te fè chanjman ladan l 14 avril 2021, se li ki bay kijan pou MICI fonksyone nan sa ki gen awè a rekèt sou aktivite BID oubyen FMI finanse (Dokiman MI-47-8)
Inite Teknik pou Ekzekisyon (UTE)	Inite Teknik pou Ekzekisyon nan Ministè Ekonomi ak Finans

REZIME EGZEKITIF

Pwogram Enfrastrikti Pwodiktif la gen pou objektif pou ranfòse devlopman sektè prive nan nò Ayiti nan konstriksyon ak operasyon Pak Endistriyèl Caracol (PIC). Pak la sou yon sipèfisi ki mezire apeprè 246 ekta se nan komin Caracol li chita toupre Trou du Nord, Terrier Rouge ak Limonade nan depatman Nò peyi Dayiti.

Bank Entèamerikèn pou Devlopman bay sipòte li ak senk operasyon finansman (HA-L1055, HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091 ak HA-L1143) ak divès lòt koperasyon teknik. Program enfrastrikti (HA-L1055), se premye operasyon lajan yo pa t bezwen remèt, konsèy administrasyon Bank la te bay akò li nan dat 25 jiyè 2011. Operasyon an te finanse : (i) Premye travay debaz Pak la ki gen ladan 1 kloti a, estasyon pou fè netwayaj, espas pwovizwa pou trete dlo ak enstalasyon espas pou jere fatra, (ii) Kat kay endistriyèl, (iii) Yon biwo pou administrasyon, (iv) etid sou aspè sosyal yo ak sou environman an te fèt, ansanm ak mezi pou fè apezman, ak (v) Plan pou bay dedomajman ak remete mwayen pou moun yo viv sou pye, moun ki te afete akoz pwojè a. (PAP). You pati finansman an te ale pou sipòte dènye sa nou di la a, sa te fè pati operasyon HA-L1076. Dènye operasyon an se (HA-L1143) Konsèy Administrasyon BID la te bay akò li nan dat 3 novanm 2021 li gen pou reyalize objektif sa yo (i) Bay Pak la jaret nan jesyon li pou li ka dire epi konfòme li ak règleman entènasyonal yo, (ii) Kontinye konstwi kay yo avan se konstriksyon sa yo ki solid anfas klima yo, epi ki efikas nan domèn ekolojik, ak (iii) ameliore preparasyon moun ki pral travay yo pou ede yo gen teknik pou yo travay pi byen nan faktori a kote y'ap bay priyorite a yon espas travay ki gen sekirite kote tout moun ladan 1.

12 janvye 2017, MICI te resevwa yon rekèt ki soti kote *Kolektif Peyizan Viktim Tè Chabé* yo, kote gen twa òganizasyon sosyete sivil la ki pote sipò ba yo: *Accountability Counsel, ActionAid Ayiti* ak AREDE. Kolektif la gen ladan 1 anviron 422 fanmi ki te konn travay tè a nan zòn kote yo konstwi Pak la. Menm lè yo te resevwa dedomajman anvan, ki te gen plizyè tranch ladan 1 ak yon dènye tranch, moun ki te pote plent yo te fè konnen mezi sa yo pa te ede yo rejwenn mwayen pou yo kontinye viv. An menm tan yo te di yo pa te konnen ki kalite empak pwogram sa a te ka genyen sou environman an, tankou zafè kontamine rivyè Trou-du-Nord a ak lè a nan espas pwojè a, epi konsènan jesyon dechè fatra solid yo.

Yo te aksepte rekèt la nan dat 23 mas 2017. 14 jen nan menm ane a, pwosesis faz konsiltasyon MICI a Kòmanse, epi sa te fini ak yon akò konfidansyèl ki te siyen nan dat 8 desanm 2018. Akò a gen ladan 1 fason pou fè koreksyon konsa PAP yo ka rejwenn mwayen pou yo viv. Nan yon bò, you manm nan chak fanmi ki afekte ap gen possiblite jwenn travay nan PAK la lè yo fin pran fòmsyon teknik. Yon lòt bò, yon dezyèm manm nan fanmi ki afekte yo kapab chwazi youn nan lòt opsyon sa yo: Jwenn tè ak sipò teknik (« Jwenn yon moso tè »); ekipman espesyalize ak entran agrikòl (« ekipman espesyalize »); pwogram pou etidye pou sa ki pi vilnerab yo ki chita sou devlopman ti biznis epi gen aksè a ti kredi (« Pwogram Gradiyasyon ») ak bous yon ane pou fòmasyon pwofesyonèl. (« Fòmasyon pwofesyonèl »). Anplis, bous la gen gen ladan 1 tou aksè pou jwenn enfòmasyon sou aspè sosyal yo ak aspè environman an Pwogram nan. Jan tout moun te mande sa, MICI fè yon travay swivi epi ede òganize reyinyon swivi yo pou chak pati yo kote objektif la se pou analize fason yo ap respekte akò yo epi rezoud pwoblèm yo ak defi y'ap jwenn sou wout yo pandan y'ap aplike akò a.

Rapò sa a chita sou katriyèm ane nan faz swivi yo ki kouvri peryòd ki soti nan avril 2022 rive avril 2023. Te gen senk reyinyon komite swivi a MICI te òganize pandan peryòd sa a. Akoz pwoblèm ensekrite nan peyi a ak pwoblèm lojistik ki marye avèk li, kat nan senk reyinyon sa yo te fèt sou entènèt kote patisitan yo

te ka itilize telefòn yo pou patisipe. Mekanis lan te fè efò jan sa te posib pou te leve defi teknoloji a ak komunikasyon yo pou ede tout moun byen patisipe. Anplis, li te ede pou yo ka jwenn entèprèt Fransè-Kreyòl-Kreyòl-Fransè. Epitou, MICI te rete an kontak an pèmanans avèk tout moun nan preparasyon reyinyon ant de pati yo pou fè evalyason ansanm sou pwogrè ki fèt nan sa ki te dwe reyalize nan angajman ki te pran.

Nan katriyèm ane swivi a, MICI te remake pwogram “Fòmasyon profesyonèl la” ak “program Ekipman espesyalize yo” te rive nan bout li, epi gwo avanse te fèt nan aspè “Jwenn tè a”. Apresa, Mekanis lan te fè remak pou peryòd sa a te genyen 18 PAP te rive jwenn tè, 26 te jwenn materyèl espesyalize epi te gen 2 moun ki te rive fini avèk ane fòmasyon pwofesyonèl la. Apresa, MICI te note kote UTE te pataje avèk moun ki te fè demann lan premye rapò li sou mezi ki te pran pou diminye enpak sosyal yo ak enpak sou environman nan Pak la.

Pou sa ki gen awè a « jwenn tè a » Mekanis lan te met aksan sou tè prive yo te jwenn yo a moun ki te prezante rekèt la devan MICI, se yon gwo pa an avan ki po t ko janm fèt lè nou konsidere istwa konplike ki genyen nan afè tè nan peyi a, se sa plizyè etid sou ka sa a ki te fèt nan inivèsite yo. Fèy de wout yo te dakò sou li nan reyinyon 12 avril 2023 a ajoute sou posiblite pou avanse nan domèn sa a ki konplike anpil, api ofri yon ouvèti sou sa nou ka prevwa ki ka rive nan kalandriye a, aprè garanti ki genyen sou PAP ki p'ap rive jwenn tè a nan limit tan ki te chwazi a, kote yo te ka antre nan yon dezyèm mitan nan « program gradiyasyon an » oubyen yo te ka jwen “ekipman espesyalize yo”.

Men, MICI pa te pale de okenn pwogrè nan zafè « Jwenn travay la ». Sityasyon sosyal yo ak sityasyon ekonomik yo ansanm ak ensekirite nan peyi a te afekte kapasite Pak la pou bay plis travay. Nan mwa fevriye 2023, pi gwo faktori ki te nan Pak la te anонse li t'ap redwi aktivite li epi mete atè kèk moun. Epi selon konseye moun ki te prezante rekèt la, pandan menm mwa a, pou pi piti 17 PAP te pèdi travay yo nan Pak la. Daprè jan sa konplike pou reyalize pati sa nan akò a, epi jan Kolektif la te mande sa, Bank la ak UTE ap fè pwopozisyon pou gen yon twazyèm fòmasyon sou machin a koud ak sou kouti pou yon maksimòm 100 PAP. Kou sa yo ap kòmanse nan dezyèm pati nan ane 2023 a, epi sa ap ede PAP yo jwenn travay nan Pak la pi fasil.

Men pousantaj sa ki gentan reyalize daprè akò a : 19 % nan zafè « Jwenn travay », 33 % nan zafè « Jwenn tè », 100 % nan zafè « Ekipman espesyalize », 89 % nan zafè « Pwogram gradiyasyon » epi 100 % nan zafè « Fòmasyon pwofesyonèl ».

Mekanis lan te pale de efò ak fleksibilite gwoup moun ki te fè rekèt la ansanm ak fonksyonè UTE yo, ansanm ak BID, yo chak ki te jwe wòl pa yo pou facilite pwogrè yo fèt nan kèk pati akò a. Men, MICI te pale sou enpòtans pou enfòmasyon disponib tout tan, pou yo bay ak presizyon epi an detay nan swivi ak PAP yo ak opsyon yo genyen nan zafè rejwenn mwayen pou yo viv. An plis de sa, MICI panse li enpòtan pou bay sistèm komunikasyon an jarèt nan mitan gwoup moun ki te prezante rekèt la, ak gwoup ki gen ladan 1 BID ak UTE.

Pandan ane 2023 a, MICI ap kontinye fè swivi pandan li ap òganize epi dirije kèk renkont sou entènet avèk komite swivi a. Si gen bon kondisyon sekirite nan peyi a epi Mekanis lan panse se yon bon lide, MICI ap reyalize yon misyon nan Caracol pandan dezyèm mwatye ane 2023 a pou fè evalyasyon sou pwogrè ki te fèt nan aplikasyon akò a. Mekanis lan ap bay yon sipò lè lè a rive ak tout pati yo daprè bezwen yo te ka genyen epi ak kontinye fè evalyasyon sou bagay ki te ka rann pwosesis la vin frajil. An desanm 2023, katriyèm epi dènye rapò anyèl la sou swivi yo ap pibliye, sa ap yon rapò sou divès kalite mezi ki te pran

epi sou pwogrè ki te fèt yo. Daprè paragraf 35 nan politik MICI a, peryòd swivi akò yo pa ka depase 5 ane soti depi lè akò a te siyen. Jan sa te klè nan oryantasyon ki te fèt nan faz konsiltasyon an, MICI ap prepare yon rapò swivi final ki ap bay detay sou aplikasyon total oubyen an pati akò yo, epi lè li fin pibliye, sa ap mete fen nan trètman dosye a.

I. ISTORIK DOSYE A

- 1.1 Pwogram "Pwodiktif Enfrastrikti" a la pou bay jarèt a devlopman sektè prive nan Nò peyi Dayiti nan konstriksyon ak eksplwatasyon Pak endistriyèl Caracol la. Pak la mezire apeprè 246 ekta epi li twouve li nan komin Caracol tou pre Trou du Nord, Terrier Rouge ak Limonade nan depatman Nò Ayiti.
- 1.2 BID finanse Pwogram nan avèk senk operasyon dekesman kote yo pa bezwen remèt lajan sa a (HA-L1055, HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091 ak HA-L1143) ak divès lòt koperasyon teknik. Dènye operasyon an, ¹[HA-L1143](#) « Pwogram espas pou pwodiksyon 5 », pou sipòte Pak la, konsèy administrasyon Bank lan te bay akò li pou sa fèt nan dat 3 novanm 2021.
- 1.3 Pwogram enfrastrikti (HA-L1055), premye operasyon dekesman kote yo pa bezwen remet kòb la pou sipòte Pak la , te jwenn akò li nan konsèy administrasyon an nan dat 25 jiye 2011. Operasyon sa a te la pou sipòte: (i) Premye pati konstriksyon Pak la, ki gen ladan 1 kloti espas la, espas pou fè epirasyon, espas pou yon ti bout tan, pou tretman dlo ak espas pou jere fatra, (ii) 4 konstriksyon endistryèl, (iii) Yon biwo pou administrasyon, (iv) Etid sosyal ak etid sou environman an, ansanm avèk mezi ki pran pou diminye pwoblèm yo, ak (v) plan pou bay dedomajman epi remete sou pye mwayen pou moun pwojè a afekte yo ka viv. Yon pati nan dekesman dènye volè sa a fè pati operasyon HA-L1076.
- 1.4 12 janvye 2017, MICI te resevwa yon rekèt ki sòti bò kote *Kolektif Peyizan Viktim Tè Chabé*, ki te jwenn sipò twa òganizasyon nan sosyete sivil la : *Accountability Counsel, Action Aid Ayiti ak AREDE*. *Kolektif la gen apeprè* 422 fanmi ki fè jaden nan zòn kote Pak la te konstiwi a. Moun ki te prezante rekèt la te di konsa kote yo fè kloti Pak la pase a, san yo pa poze kesyon, te fèt sou pasaj yo pou antre nan jaden yo ki te ap ba yo manje. Menm lè yo te resevwa apresa yon dedomajman sou fòm kach an plizyè tranch epi yon dènye tranch – moun ki te pote plent yo te di mezi sa a pa te pèmèt yo rejwenn mwayen pou yo kontinye viv. Yo te di tou yo pa te rann kont ki kalite enpak pwogram sa a t'ap genyen sou environman an, espesyalman sou koze polisyon rivyè Trou-du-Nord a epi nan lè a, nan espas pwojè a. ansanm ak jesyon fatra yo.
- 1.5 Yo te aksepte rekèt la nan dat 23 mas 2017. 14 jen 2017, lè yo fin evalye pou wè ki posiblite dyalòg ki genyen, pwosesis faz konsiltasyon MICI a kòmanse. Daprè politik MICI-BID, yon pwosesis pou fè apezman nan kalkil yo ta dwe dire o maksimòm 12 mwa. Nan ka sa a, Konsèy administratè BID la bay akò li pou yon pwolonjman si mwa sou dat nou te mansyone anvan an, dat ki bout 14 desanm 2018.
- 1.6 Pandan faz konsiltasyon an, MICI te planifye epi òganize 6 rankont byen prepare, pandan li te pran swen pou yo te fè swivi sou sijè pati yo te mete sou tab la anvan yo kòmanse epi itilize yon metòd tout moun te dakò sou li anvan pwosesis la kòmanse. Nan fen sisyèm seri rankont yo, tout pati yo te jwenn yon antant an pati sou 19 pwen kote yo dakò kòmanse aplike yo touswit, 8 desanm 2018, yo te siyen dènye akò final la. Antant sa a gen ladan 1 mezi pou korije zafè pou yo rejwenn mwayen pou moun pwojè a te afekte yo viv (PAP yo). Yon lòt bò, youn nan manm fanmi ki te afekte yo ap gen priyorite pou jwenn travay nan Pak la aprè yo fin pran òmasyon teknik.

¹ An 2015, Konsèy administrasyon BID la te di li dakò pou lanse operasyon HA-L1101 pou sipòte Pak Endistryèl Caracol la . Poutan sa te anile nan ane 2019.

Yon lòt bò, yon lòt manm fanmi moun ki afekte yo ta ka chwazi youn nan opsyon sa yo : jwenn tè ak sipò teknik (« Gen aksè a tè ») pou yon maksimòm 100 PAP ; materyèl espesyalize ak entran agrikòl (« Ekipman espesyalize ») ; pwogram gradiyasyon an pou moun ki pi vilnerab yo chita sou devlopman ti biznis ak aksè pou yo jwen prete nan mikrokredi (« Pwogram Gradiyasyon »), ak fòmasyon pwofesyonèl. Anplis de sa, akò a gen ladan l, dispozisyon ki pran pou facilite moun yo jwen aksè pou enfòmasyon sou kesyon sosyal yo ak environman an Pwogram nan. 5 oktòb 2021, tout pati yo te siyen pou amande akò a sa ki te pèmèt PAP yo jwen tè leta kòm opsyon « Aksè a tè a » ansanm ak lòt mezi pou pote koreksyon anplis.

- 1.7 Pou sa ki gen awè a fason pou swivi angajman ki te pran yo fèt, pati yo te dakò pou kreye yon komite swivi ki gen twa reprezantan Kolektif la ladan l, yon reprezantan Direksyon BID la ak yon reprezantan UTE. Anplis de sa, Pati yo te mande patisipasyon MICI nan ede siveye. MICI te facilite rankont komite swivi a avèk Julián Portilla, manm lis ekspè pou mennen Mekanis lan, ki gen wòl sa a depi premye evalyasyon yo.
- 1.8 Daprè sa paragraph 34 nan politik MICI-BID la, Pati yo dako sou fason akò a siyen, plan ak kalendriye swivi yo ap rete konfidansyèl. Dokiman swivi MICI bay Konsèy epi moun ki ap jere BID yo te tou dakò daprè fason sa a nan dat 2 fevriye 2019.
- 1.9 Nan mwa janvye 2020, MICI te fè soti yon rapò pou swivi akò yo ki te kouvri peryòd soti janvye pou rive desanm 2019. Pandan peryòd sa a, mekanis lan te konstate UTE ak Administrasyon an te fini avèk pwosesis pou analize dedomajman ki te bay epi respekte dat limit ki te genyen pou distribye kiteskolè. Men, MICI te fè pwogrè fèb nan zafè ki gen rapò ak « Jwenn travay » epi opsyon pou sipò anplis yo (jwen tè, materyèl agrikòl espesyalize, pwogram gradiyasyon pou ti biznis yo ak fòmasyon pwofesyonèl). Nan sa ki gen rapò ak travay nan Pak la, nan fen ane 2019 la se selman 12% moun ki te enskri yo ki te jwenn travay. Nan sa ki gen awè ak lòt opsyon yo, nan mwa desanm 2019, aplikasyon ofisyèl de youn nan yo pa te kòmanse. MICI te jwenn difikilte yon bò kote moun ki te pote plent yo pou yo ka konfòme yo daprè sa ki te di nan akò a sou chwa opsyon anplis yo, ansanm ak pwosesis administratif BID ak UTE yo ki te pran plis tan pase sa ki te planifye anvan.
- 1.10 Nan mwa fevriye 2021, MICI te fè sòti dezyèm rapò swivi li sou akò a ki te kouvri peryòd soti janvye rive desanm 2020. Pandan peryòd sa a, Mekanis la te remake nan aspè « jwenn travay la », 12 % PAP ki te enskri yo te jwenn travay nan Pak la depi lè akò a te siyen. Men, 15 PAP pa t' kontinye travay nan Pak la. UTE ak BID te pran desizyon pou itilize sant fòmasyon Pak la pou fòme PAP yo, sa te ede rann pi fasil 69 kandida jwenn travay. Se menm jan an tou, MICI te remake yon pwogrè ki egal a 70% nan aplikasyon aspè « Ekipman espesyalize » ak kòmansman aplikasyon « Pwogram Gradiyasyon »an. Pou sa ki gen awè ak aspè « jwenn tè a », MICI pa gen enfòmasyon an detay sou progrè nan sans rezulta epi te rankontre difikilte pou jwenn enfòmasyon an detay sou etap pou yo swiv pou rive abouti nan transfè non sou papye tè yo. Mekanis lan te detekte yon reta nan aplikasyon angajman ki te gen nan akò a reta sa a se te akoz posedi ak pwosesis administratif nan direksyon BID, ansanm ak reta nan pwosedi ak pwosesis responsab Init Teknik Ekzekisyon an, ansan ak pwoblèm komunikasyon yo ak pwoblèm mobilizasyon bò kote Kolektif la.
- 1.11 Nan mwa avril 2022, MICI te pibliye twazyèm rapò swivi akò yo ki kouvri peryòd soti janvye 2021 pou rive mars 2022. Pandan peryod sa a 19 % PAP enskri yo te jwenn aksè pou jwenn yon

travay nan Pak la depi akò a te fin siyen. Nan lespri pou kontinye ak sa ki te fèt pandan dezyèm pati ane 2020 an, UTE ak BID te pran dispozisyon pou itilize sant Fòmasyon Pak la pou fòme yon dezyèm gwoup nan kòmansman ane 2021, sa te ede 34 kandida jwenn travay pi fasil. Mekanis lan te fè pwogrè vizib nan zafè opsyon ki konsène « Jwenn travay », « Jwenn tè », « Program Gradiyasyon » ak « Fòmasyon pwofesyonèl », kote 25 PAP te jwenn travay, 11 te jwenn tè, 172 nan yon pwogram gradiyasyon ak 2 pou fòmasyon pwofesyonèl. Men, MICI te remake gen pwogrè tou piti nan zafè « Ekipman espesyalize », kote yo te repare 13 pwi ki te gen pwoblèm, men yo pa te livre okenn monoponp epi pa te gen okenn pwi anplis ki te fouye. Se menm jan an tou, Mekanis lan te anrejistre you nivo total reyalizasyon ki se 11% nan zafè « Jwenn tè », 70% nan « Ekipman espesyalize », 91% nan « Pwogram Gradiyasyon » epi 66% nan « Fòmasyon Pwofesyonel ». MICI te dekouvrí kontèks sosyal yo ak politik yo konplike, kondisyon sekirite yo fragil epi chans pou gen yon katastwòf natirèl te mete baryè nan avanse ki dwe fêt nan pwosedi ak pwosesis yo ansanm ak zafè komunikasyon avèk moun ki te prezante rekèt la.

- 1.12 Istorik dosye a MICI-BID-HA-2017-0114 ak dokiman piblik ki te prepare nan kad pwosesis la ki te disponib pou konsilte nan dosye rejis piblk MICI a.²

II. PRENSIP DE BAZ POLITIK MICI A POU SWIVI AKÒ YO

- 2.1 Nan paragraf 35 nan politik MICI a (MI-47-8) li di konsa, si Pati yo pa rive jwenn yon akò nan pwosesis faz konsiltasyon an, Mekanis lan ap prepare yon plan ak divès pati ak yon kalandriye pou swivi akò ki te siyen an, si sa nesesè. Dire you plan konsa p'ap depase senk lane.
- 2.2 Daprè paragraf 35 nan politik MICI a, Mekanis lan ap remèt chak ane you rapò swivi bay konsèy administrasyon an pou enfòme yo.

III. AKSYON KI TE POZE PANDAN PERYÒD SWIVI YO RAPÒTE A

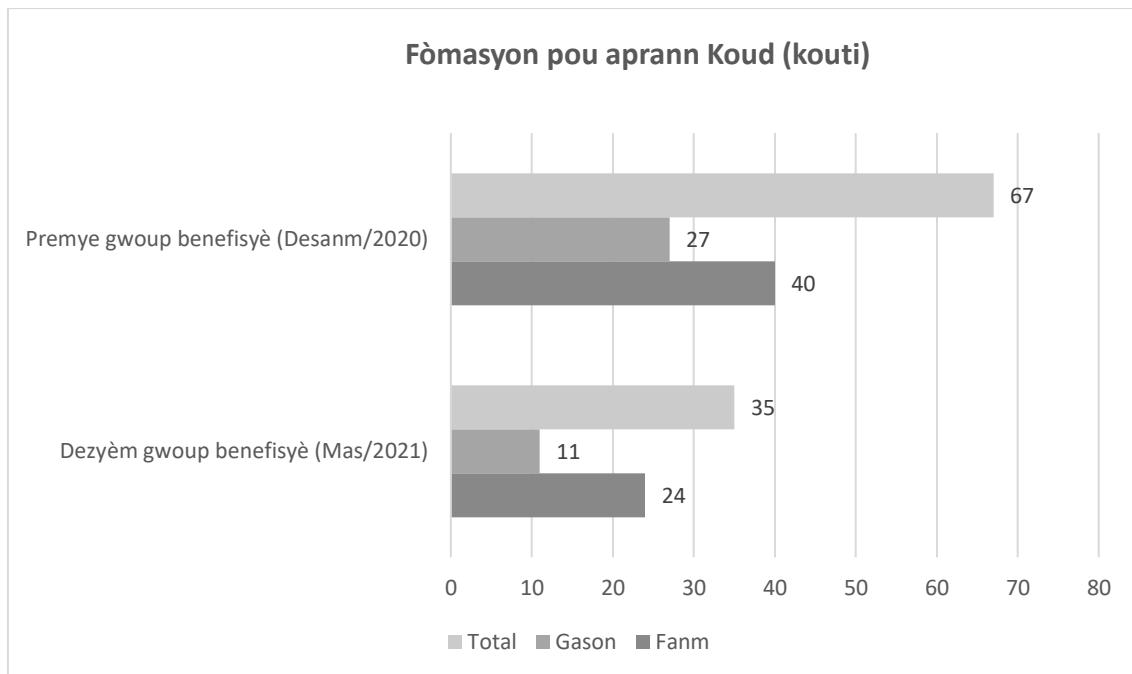
- 3.1 Kontak fas a fas ak misyon sou sit pwojè yo fondamantal pou developman aktivite Faz Konsiltasyon an nan tout etap li yo. Sepandan, lè n ap gade restriksyon sitiayson ensekirite nan peyi a, gen mezi ki te pran pou kapab limite, otank posib, enpak sa te kapab genyen sou travay evaliyasyon pandan katriyèm ane swivi a (avrيل 2022 pou rive avrيل 2023), atravè reyinyon sou entènèt ak komunikasyon altènatif. Misyon sou teren an ke Mekanis la te planifye pou mwa Novanm 2022 a te oblige ranvwaye plizyè fwa akòz kondisyon sekirite nan peyi a, finalman se nan mwa avrيل 2023 li te rive fêt. Se pou rezon sa a, peryòd prezantasyon rapò sa a gen ladan mwa avrيل 2023 a, li gen pou objektif konsidere rezulta ki prezante pandan misyon an. N ap jwenn anba la a, rapò ki te fêt sou aktivite yo pandan katriyèm ane swivi a:
- 3.2 **Mision Swivi.** Nan mwa avrيل 2023, Mekanis la te fè yon misyon swivi. Pandan misyon an, MICI te kenbe reyinyon bilateral ak tout pati yo nèt avèk gwoup moun ki pote plent yo ansanm ak Konseye yo, BID ak Inite Teknik Egzekisyon (UTE *nan lang franse*).
- 3.3 **Reyinyon Bilateral ak komite swivi a.** Anplis de reyinyon ki te fêt nan kad misyon swivi a, Mekanis la te dirije sou entènèt, kenz reyinyon bilateral ak Pati yo ansanm ak kat sesyon ak

² Ou gen aksè a dokiman piblik yo sou afè a nan pati ki gen seksyon adrès elektronik yo.

Komite Swivi a, li te asire 1 ke Administrasyon BID la, UTE, Reprezantan gwooup moun ki pote plent yo ansanm ak Konseye yo te patisipe nan reyinyon ki te fèt sou entènèt la tou. Piske pifò moun ki fè demann yo pa gen aksè ak òdinatè oswa koneksyon entènèt yo pa estab, yo te patisipe nan reyinyon ki te fèt la a distans atravè telefòn yo. Menm jan an tou, MICI te bay entèpretasyon fransè-kreyòl-fransè. Te toujou gen sesyon preparasyon ak chak Pati yo anvan tout sesyon Komite Swivi yo, e pami yo te gen fasilitatè a, Kowòdonatè Faz Konsiltasyon an, Ofisyè Ka a ak Asistan Faz Konsiltasyon an..

- 3.4 **Kontak Regilye MICI ak pati yo e ak aktè ki enpòtan yo.** Pandan peryòd rapò a MICI te kenbe kontak ak chak Pati yo chak semèn pa telefòn, mesaj *WhatsApp* ak *E-mail*. Se konsa tou, Mekanis la facilite diferan reyinyon ak tout pati ki konsène yo lè yo mande sa e lè 1 nesesè. Nan kad brase lide sa yo, MICI te pwofite de opòtinite as a pou 1 aprann sou pèspektiv chak Pati konsènan pwogrè konfòmite avèk akò yo, idantifye pwoblèm ki ka anpeche yo aplike aktivite yo kòmsadwa, epi pwopoze aksyon potansyèl pou rezoud yo.
- 3.5 Yon lòt bò, MICI te an kontak pèmanan ak reprezantan ayisen an nan Konsèy Direksyon Egzekitif la ansanm ak lòt Direktè ki te eksprime enterè yo, pami yo nou jwenn BID an Ayiti ak ekip pwojè a nan objektif pou toujou enfòme yo kijan y ap vanse ak dosye a.
- 3.6 **Swivi ki fèt nan medya a ak evènman ki enpòtan yo.** Pandan menm peryòd la, MICI te fè yon kout je nan laprès, rezo sosyal yo, pòtay elektwonik ak evènman yo konsa pou 1 wè si 1 ap rive idantifye enfòmasyon ki enpòtan nan kontèks la ki te ta ka gen kèk konsekans sou swivi aktivite yo te dakò ak yo a.
- 3.7 **Estatistiques.** Jouk nan mwa avril 2023, men as nou te wè:
- 3.8 Fòmasyon Teknik anvan pou rive jwenn travay nan Pak la (Jwen Travay). Pandan peryòd rapò sa a, pa gen nan dosye yo okenn PAP ki te rive jwenn travay. Menm jan an tou, 70 PAP te gen aksè a travay depi siyati akò a, e yo reprezante 19% nan 375 PAP yo. Pami kantite moun as yo, gen 45 PAP ki te jwenn travay nan lane 2019 ak 2020, epi 25 PAP nan lane 2021.
- 3.9 Pou kapab avanse ak eleman sa a nan akò a epi ede PAP yo jwenn travay, UTE ak BID te bay gwooup PAP yo yon fòmasyon sou kouti ki dire 8 semèn. Fòmasyon premye gwooup la te gen 67 PAP ladanne li te fini nan mwa Desanm 2020, e fòmasyon dezyèm gwooup la te gen ladan 1 35 PAP e li te bout nan mwa Mas 2021. 25 PAP yo ki te jwenn travay an lane 2021 na fè pati premye gwooup ki pran fòmasyon an.

Tablo 1. Konpozisyon de gwoup benefisyè yo nan fòmasyon pou aprann koud

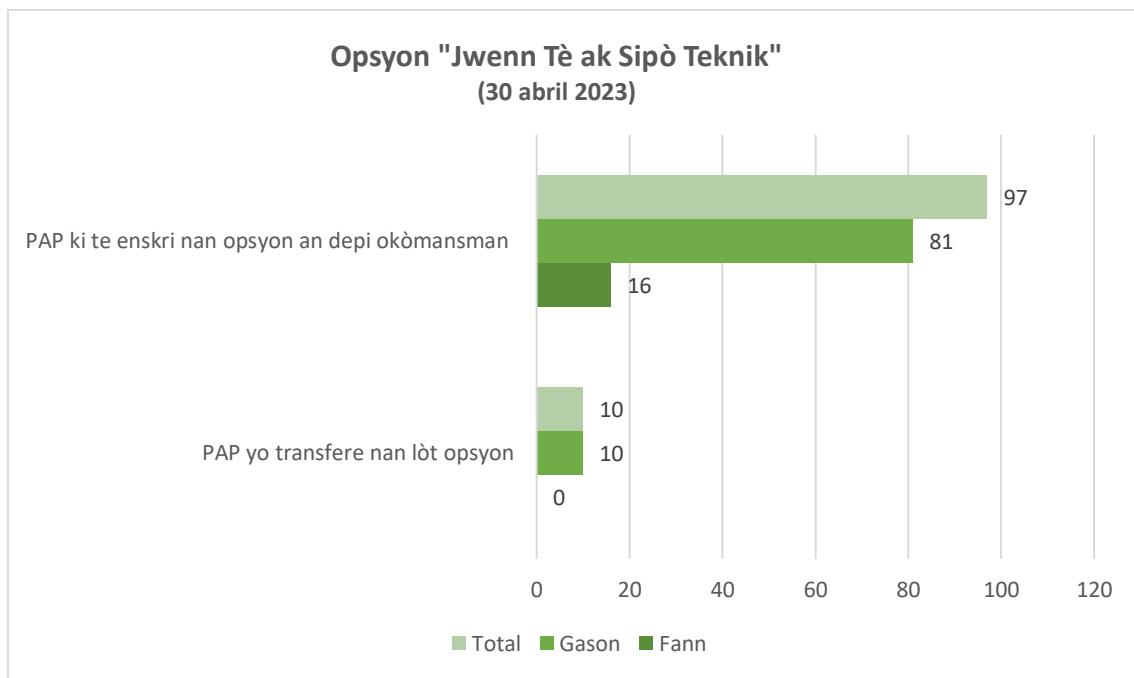

- 3.10 *Komité a te mande pou yo bay yon twazèm gwoup PAP fòmasyon, nan objektif pou ogmante possibilite pou yo ta jwenn travay. Bank la ak UTE a aksepte demann sa a e fè konnen ke yo pral òganize yon twazyèm seyans fòmasyon pou yon gwoup ki pap depase 100 PAP pandan dezyèm mwatye lane 2023 a.*
- 3.11 *Mekanis la anrejistre divès pèsepsyon nan kad opsyon sa a. Moun ki fè demann yo ak konseye yo te di Bank la ak UTE te kapab jwe yon wòl pi aktif nan sipò y ap bay PAP pou ede yo "Jwenn travay". Dapre yon komunikasyon ofisyèl ak Bank la jou ki te 28 avril 2023 a, BID te òganize plizyè reyinyon ak konpayi ki nan PAK la pou pwosesis k ap ede yo jwenn travay nan PAK la kapab pi fasil. Daprè sa BID te di, se akòz mank de kapasite debaz ak mank de enterè ki fè konpayi yo pa bay plis travay selon as ki rapòte. Nan menm komunikasyon an, Administrasyon na te fè konnen ke li te toujou ap ensiste ak *Kolektif* la sou enpòtans pou prezante kandida ki reponn ak karakteristik minimòm yo pou yo ta kalifye pou opsyon sa a, epi li eksplike kritè kalifikasyon yo.*
- 3.12 *Lòt mezi toujou pou restorasyon mwayen moun yo gen pou viv.* Pwosesis ki la pou kite PAP yo chwazi opsyon yo pi pito a te kòmanse nan mwa mas 2019 ak sis sesyon enfòmasyon sou opsyon "Jwenn tè", se UTE avèk èd BID, te òganize plizyè lòt seyans konsa ant mwa avril ak jiyè 2019, e pwosesis la te vin bout nan mwa oktòb 2019. Pandan katriyèm ane swivi sa a, ki kouvri peryòd ki soti nan mwa avril 2022 a pou rive nan mwa avril 2023 a, MICI te anrejistre pwogrè sa yo nou pral pataje la a:
- 3.13 *Jwenn Tè ak Sipò Teknik (*Accès à la terre*): Dapre yon rapò UTE te pibliye jou ki te 24 avril 2023 a, gen 18 PAP te *Jwenn Tè* ak tè nan lane 2022, gen 3 ladan yo, se atravè akizisyon yon moso tè prive, gen 15 lòt se atravè enskripsyon kontra lwaye ak dwa pou itilize tè leta ayisen yo*

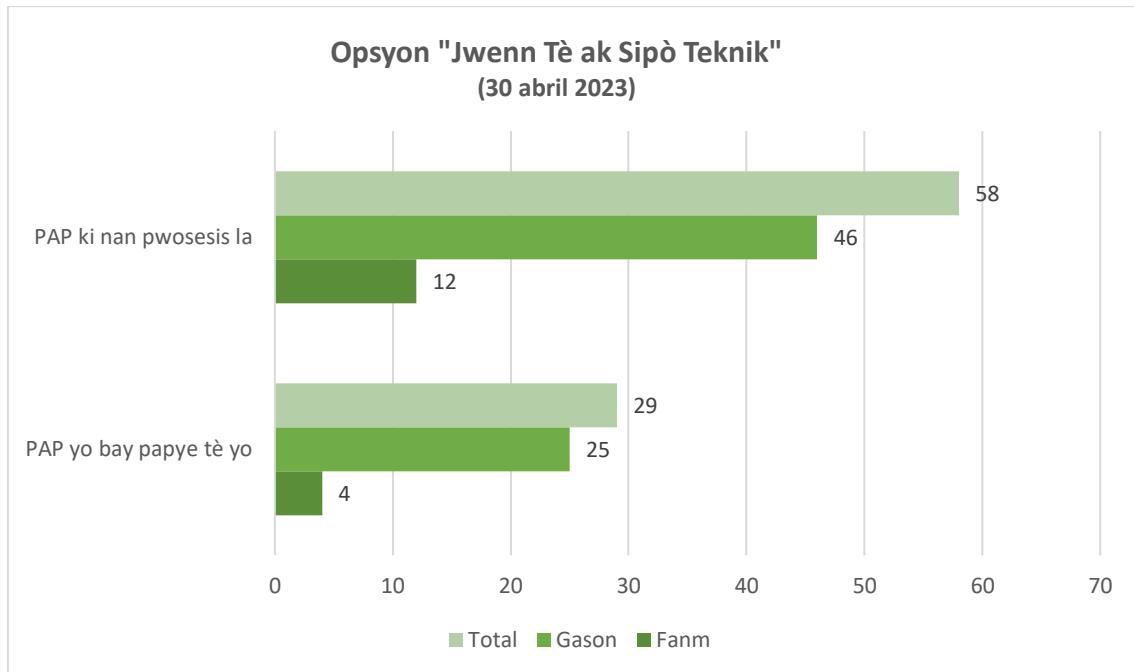
te rive jwenn tè pa yo a. Anplis de sa, gen 29 PAP te rive *Jwenn Tè* depi lè akò a te siyen, sa reprezante 33% nan PAP ki toujou anrejistre nan opsyon sa a.

- 3.14 Sepandan, yon vwazen te anpeche yon PAP monte sou yon tè li te fin resevwa rejis kontra lwaye ak dwa itilizasyon tè sa a nan men leta Ayisyen. Dapre rapò UTE jou ki te 13 fevriye 2023, yon odyans te pwogramme nan mwa desanm pou rezoud pwoblèm lan, men PAP la pa t met pye. UTE ansanm ak Konseye moun ki te fè demann yo kontinye travay pou ede PAP la rezoud sitiyasyon an.
- 3.15 Nan reyinyon ak tout pati yo ki te fèt 12 avril 2023 nan kad misyon MICI an Ayiti, Pati yo te dakò sou yon plan pou fini ak opsyon sa a. Nan sans sa a, 10 PAP ki pa t voye okenn dokiman ki nesesè pou kòmanse pwosesis pou jwenn tè a, nan moman y opa ka chwazi opsyon as ankò, sèl opsyon yo pral gen pou patisipe ladan 1 se dezyèm sik "Pwogram Gradyasyon" an oswa opsyon "Ekipman Espesyalize". Pati yo te dakò tou ke PAP ki toujou nan pwosesis la epi yo pa jwenn tè jiska Out 2023 pral gen chwa pou yo patisipe nan youn nan de opsyon sa yo mansyone pi wo a.
- 3.16 Dapre rapò UTE jou ki te 24 avril 2023, pami 97 PAP yo ki anrejistre nan opsyon sa a, gen 10 ladan yo ki pa t voye okenn dokiman epi yo te soti nan opsyon sa a. Nan rès 87 PAP ki te idantifye yo, 29 tit déjà remèt, 22 dosye yo enkonplè, 24 teren yo ap fè sondaj, epi DGI analize 4 tit tè prive. 8 lòt moso tè yo idantifye yo nan yon sitiyasyon patikilye.

Tablo 2. PAP ki enskri nan opsyon "Jwenn Tè ak Sipò Teknik" apati de 30 avril 2023

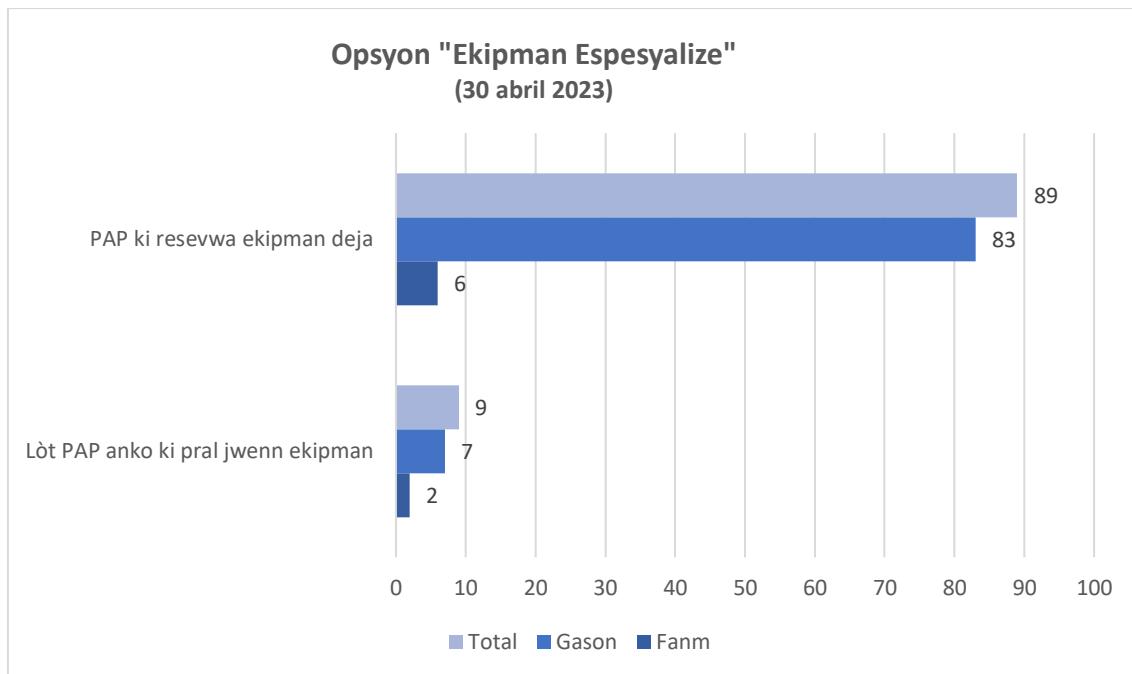

Tablo 3. Eta konfòmite opsyon "Jwenn tè ak Sipò Teknik" jouk 30 avril 2023

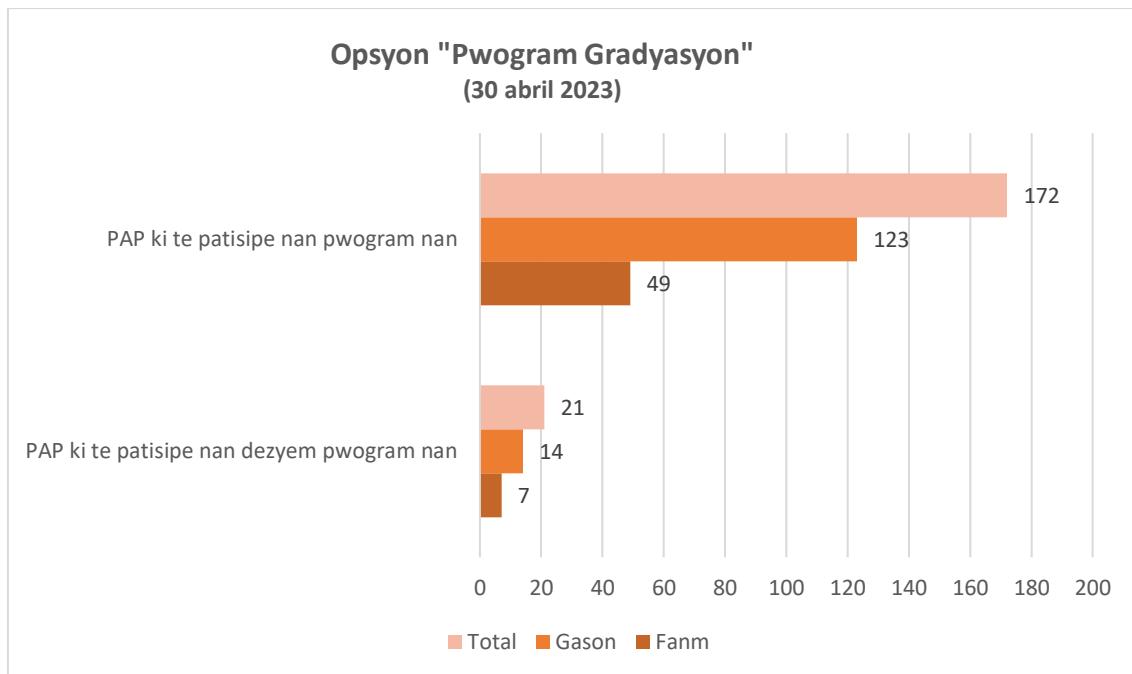
- 3.17 *Ekipman Espesyalize ak Entran Agrikòl (Ekipman Espesyalize):* Nan mwa avril 2022, yo te distribiye ekipman pou 26 PAP, e enstalasyon yo te kòmanse. Nan mwa avril 2023, pwogram pou aplikasyon opsyon sa a bout, e jan yo te planifye nan kòmansman pwogram nan, 89 PAP te resevwa ponp irigasyon epi gen pwi ki te fouye sou pwopriyete yo you.
- 3.18 Dapre dènye rapò EKIP PITAG sou opsyon sa a, gen kèk benefisyè yo pa t rive jwenn swa paske yo mouri oswa paske yo al viv lòt kote. Pou leve defi sa a, UTE, ekip PITAG la ak Kolektif la te travay ansanm pou idantifye lòt benefisyè, epi Kolektif la te soumèt yon lòt lis pou konplete lis 89 benefisyè yo. Yon lòt difikilte yo rankontre nan kad aplikasyon pwogram nan se nap freyatik la ki diminye, se sa ki fè nivo dlo ki nan pwi yo diminye. Dapre menm rapò a, ekip ki la pou aplique opsyon sa a te pran mezi ki nesesè pou asire yo ke pwi yo gen yon pwofondè adekwa.
- 3.19 Dapre Konseye moun ki pote plent yo, gen 9 PAP ki te chwazi opsyon "Ekipman Espesyalize" men ki pa t sou lis 89 benefisyè pwogram nan. BID ak UTE te fè remake se Kolektif la ki te pwopoze lis 89 PAP la, e 9 PAP ki manke sou lis la fè konprann ke ekip PITAG la pa t rive jwenn yo kidonk *Kolektif* te ajoute lòt non. Poutan, Bank lan ak UTE te pran angajman pou distribisyon ekipman epi fouye pwi pou 9 PAP sa yo.

Tablo 4. Eta Konfòmite nan Opsyon "Ekipman Espesyalize" jouk 30 avril 2023

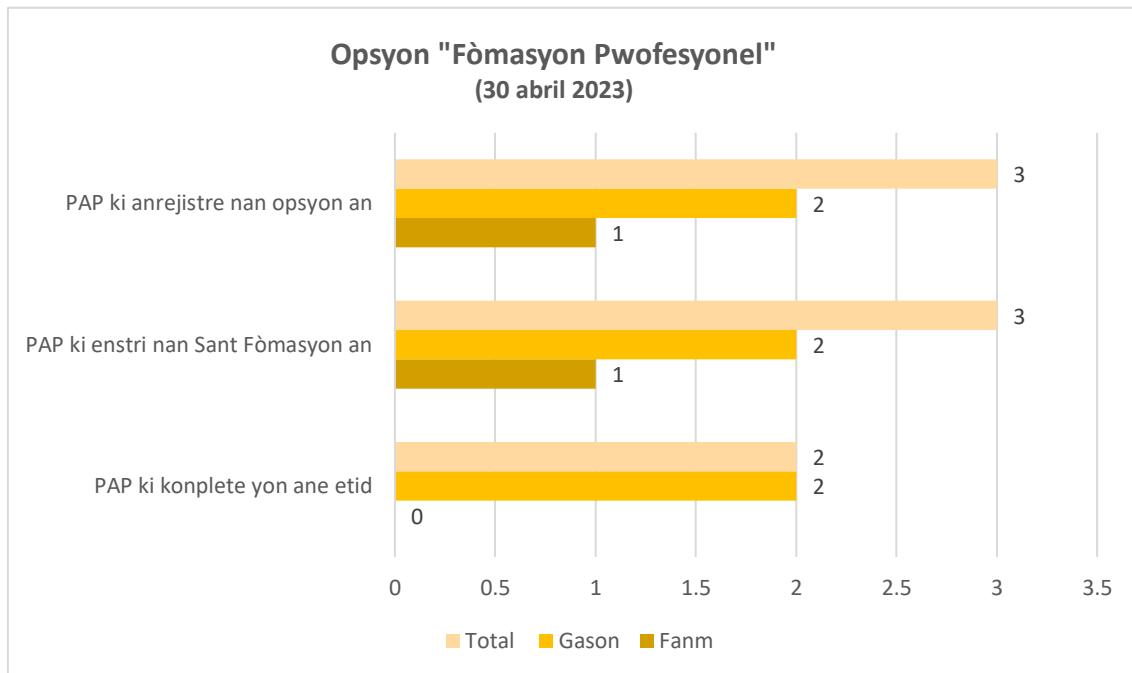
- 3.20 *Pwogram Gradyasyon ki konsantre l sou developman ti biznis ak aksè a mikwokredit pou moun ki pi vilnerab yo (Pwogram Gradyasyon):* Opsyon sa a konsantre l sou fòmasyon ki la pou montre kijan pou kreye ti biznis epi asire w ke, de yo fini, benefisyè yo ka jwenn aksè a mikwokredi. Pwogram nan gen ladan yon kantite lajan pou chak benefisyè ki vize achte yon byen pou kòmanse. Anplis de sa, eleman sa a Rann li posib pou PAP yo ta rive jwenn sèvis sante tou.
- 3.21 Pwogram nan te bout nan mwa avril 2022, ak patisipasyon 172 PAP. Daprè yon rapò *Sonje Ayiti* te pibliye, yon òganizasyon espesyalize ki aplike opsyon sa a, PAP yo te bay fidbak pozitif sou pwogram nan. Konseye moun ki te pote plent yo te fè konnen PAP yo te byen akeyi pwogram nan, men yo fè konnen ke defi estriktirèl peyi a te afekte estabilite ti biznis PAP yo, san nou pa blyie enflasyon an, ensekirite a, ak aktivite ekonomik ki manke.
- 3.22 Dapre Konseye moun ki pote plent yo, jiskaprezan gen 21 PAP ki anrejistre nan opsyon sa a ki pa te nan Pwogram Gradyasyon an. Atravè yon komunikasyon jou ki te 29 avril 2023 a, UTE fè konnen li nan pwosesis pou negosye ak *Sonje Ayiti* pou ta mete sou pye yon dezyèm Pwogram Gradyasyon pou 25 PAP, e se nan mwa jiyè 2023 a kapasite Pwogram nan pral ogmante yon fason pou PAP ki soti nan opsyon "Jwenn Tè a" kapab patisipe tou.

Tablo 5. Eta konfòmite nan opsyon "Pwogram Gradyasyon" an jou ki te 30 avril 2023

- 3.23 *Fòmasyon pwofesyonèl:* Dapre yon komunikasyon ofisyèl ak BID jou ki te 28 avril 2023 a, gen 2 PAP te konplete yon ane etid, youn nan kontablite enfòmatize e lòt la nan elektrisite batiman. Atravè menm komunikasyon as a toujou, Bank lan te konfime ke UTE te peye enstitisyon edikasyonèl la pou 3 PAP ki te anrejistre nan opsyon sa a.
- 3.24 Dapre Konseye moun ki pote plent yo, byenke kou a te peye, gen youn nan PAP pa yo ki pa t kapab al etidye paske li pa t gen mwayen pou l peye transpò pou ale nan inivèsite a.
- 3.25 Gen lòt PAP ki te mande BID ak UTE si li posib pou ta pase men nan opsyon sa a yon fason pou yo ta finanse yon dezyèm ane fòmasyon, menm jan ak lòt opsyon yo tou ki te gen kèk chanjman ki fèt ladan yo tou. Administrasyon an ak UTE a, nan lide pou chèche prezèv bom entansyon ki nan akò a ki pou retabli mwayen k ap pèmèt moun yo viv, aksepte demann pou pwolonje finansman opsyon sa a pou yon dezyèm ane fòmasyon. Dapre komunikasyon ak Konseye aplikan yo, PAP sa a te abandone dezyèm ane fòmasyon an.

Tablo 6. Eta konfòmite nan opsyon "Fòmasyon Pwofesyonèl" la jou ki 30 avril 2023

- 3.26 Livrezon Kit pou lekòl. Konseye moun ki pote plent yo te rapòte ke yo te distribye tout kit yo.
- 3.27 Mezi ki gen rapò ak enpak sosyal ak anviwònmantal nan PIC la. Jou ki te 19 mas 2023 a, UTE te pataje ak Pati yo yon rapò sou mezi k a pede yo redui enpak sosyal ak anviwònmantal nan PAK la. Rapò sa a detaye plan dakson sou mezi yo dwe pran ki gen pou wè ak (i) jesyon dechè solid domestique yo, (ii) jesyon dechè solid ki pa òganik nan PAK la, (iii) jesyon dechè ki reprezante yon danje nan Park la, (iv) pwoteksyon bò rivyè Trou du Nord, (v) tretman ak kontwòl dlo ize domestik ak endistriyèl ki soti nan PAK la, (vi) patisipasyon moun ki gen enterè yo a - kominote ki antoure Pak la, (vii) Mekanis ki la pou jere pleant yo, (viii) sèvis rekritman pou endistri yo ki nan PAK la, (ix) plan transpò entèn lan, ak (x) konstriksyon ak operasyon kafeterya a andedan PAK la.
- 3.28 Nan yon reyinyon ak tout pati yo nan dat 12 avril 2023, UTE te fè konnen se nan trimès k ap vini an li pral pataje ak Pati yo pwochen rapò sou mezi pou bese enpak sosyal ak sou anviwonman PAK la pral pibliye, epi yo pral gen dènye nouvèl sou mezi yo pran ak rezulta yo tou. Moun ki fè demann yo te eksprime preferans yo pou gen yon espas eksklizif pou diskite sou premye rapò a epi eksprime enkyetid yo konsènan plan dakson ki prezante nan rapò sa a. UTE, Konsèy BID la ansanm ak Moun ki fè demann yo te dakò pou òganize yon sesyon MISI pral dirije l, pou brase lide sou mezi pou la pou bese enpak sosyal ak nan anviwònman PAK la, se nan mwa jen l ap fèt.

IV. KONKLIZYON AK PWOCHEN ETAP YO

- 4.1 Pandan peryòd rapò sa a, Mekanis la te fè pwogrè enpòtan. An patikilye, yo te jwenn rezulta byen tanjib konsènan opsyon "Jwenn Tè" a, "Ekipman Espesyalize", ak "Fòmasyon Pwofesyonèl". MICI obsève ke, pandan katriyèm ane swivi a, gen 18 PAP ki jwenn tè, 26jwenn ekipman espesyalize, ak 2 lòt konplete yon ane nan fòmasyon pwofesyonèl. Mekanis la te note tou UTE te pataje premye rapò a ak moun ki te fè demann yo sou mezi enpak sosyal ak sou anviwònman an ki bese nan PIC la.
- 4.2 MICI anrejistre pwogrè ki enpòtan nan opsyon "Jwenn Tè" gras a livrezon 3 pasèl tè prive ak 15 dwa kontra lwaye ak itilizasyon tè leta Ayiayen, se as ki te fè gen 18 PAP ki gen jwenn tè pandan katriyèm ane swivi a. Mekanis la mete aksan sou efò ak angajman Pati yo pou mete sou pye yon plan k ap gen ladan 1 dat ak yon pwosesis ki klè, k ap 1 apou kontribye ak avansman aplikasyon opsyon sa a epi ede simonte defi estriktirèl nan pwosesis idantifikasyon tè ak verifikasiyon dokiman yo. Anplis de sa, plan sa a bay PAP yo garanti si yo pa reyisi pwosesis pou rive jwenn tè nan tan yo dakò ak li a, yo pral mete yo nan dezyèm sik "Pwogram Gradyasyon" an oswa y ap gen aksè a "Ekipman Espesyalize" yo.
- 4.3 Mekanis la te note ke pwogram «Aksè a Ekipman» na te fèmen, ak 89 PAP kom benefisyè. Sepandan, gen 9 PAP ki te chwazi opsyon sa a ki pa t sou lis 89 benefisyè yo, akòz difilikte ki lye ak komunikasyon entèn ant komité a ansanm ak BID, UTE, ak moun ki te fè demann yo. MICI mete aksan sou angajman ak fleksibilite Bank lan ak UTE genyen pou reyalize yon dezyèm pwogram "Aksè a Ekipman" pou 9 PAP sa yo.
- 4.4 Konsènan opsyon "Pwogram Gradyasyon" an, kòm pwogram nan te bout depi nan mwa avril 2022, MICI pa t obsève okenn chanjman nan moman rapò as a. Poutan, Mekanis la anrejistre 21 PAP ki anrejistre nan opsyon sa a ki pa t 'patisipe nan pwogram "Sonje Ayiti" a, ki yon lòt fwa ankò mete aksan sou difilikte nan komunikasyon entèn manm Komite a ak BID, UTE ak Moun k ap fè demann yo. Sepandan, UTE ansanm ak Bank lan pran angajman pou yo fè yon dezyèm sik "Pwogram Gradyasyon" pou 21 PAP sa yo ak pou PAP ki pa t rive "Jwenn Tè" epi ki chwazi janbe nan opsyon sa a.
- 4.5 MICI pa t anrejistre pwogrè nan opsyon "Jwen Travay" la. Ensekirite nan peyi a, kriz gaz ak enstabilite ekonomik te fin afekte kapasite PAK la genyen pou 1 ta kreye travay, e nan mwa fevriye 2023 pi gwo konpayi nan PAK la te anonse li pral diminye nan operasyon li yo ansanm ak ouvriye li yo³. Sa fè, dapre Konseye moun ki te fè demann yo, gen pou pi piti 17 PAP ki afekte e yo te revoke yo nan mwa fevriye 2023 a. Menm jan an tou, echanj konstriktif ant Pati yo te mennen BID ak UTE ofri yon kou pou aprann fè rad (kouti) nan dezyèm semès 2023. Yon fason pou ogmante chans pou PAP yo ta jwenn travay.
- 4.6 Pousantaj aplikasyon nan akò a akimile nan dat yo se 19% nan opsyon "Jwenn travay" la, 33% nan opsyon "Jwenn Tè" a, 100% nan opsyon "Ekipman Espesyalize", 89% nan opsyon "Pwogram Gradyasyon" an ak 100% nan pwogram "Fòmasyon Pwofesyonèl" la.

³ <https://www.miamiherald.com/news/nation-world/world/americas/haiti/article271963327.html>

- 4.7 Pandan peryòd rapò a, plizyè defi estriktirèl te afekte akonplisman akò a. Kontèks sosyo-politik konplèks peyi a ak kondisyon sekirite frajil yo te afekte aplikasyon ak aktivite swivi pandan gen pinga sou vwayaj nasyonal ak entènasyonal yo. Aktivite gang k ap sezi epi bloke livrezon gaz yo te vin rann kriz gaz la pi grav nan peyi a epi li te afekte transpò, kouran ak komunikasyon an Ayiti. Espesyalman, fèmti PAK la ant oktòb ak desanm 2022 te gen yon enpak sou rezèv enèji nan zòn ki antoure l yo, kidonk sou moun ki fè demann yo, ki pa t ap kapab rechaje telefòn selilè yo oswa deplase. Anplis de sa, anpil pami moun nan gwoup la ap viv nan zòn ki pa gen koneksyon entènèt oswa ki pa genyen entènèt ditou, epi siyal telefòn yo souvan enstab. Sa te gen yon enpak dirèk sou pwosesis koleksyon ak emisyon dokiman pou opsyon "Jwenn Tè" a.
- 4.8 Anplis de nesesite pou asire pwosesis transparan ak aksè a enfòmasyon, li esansyèl pou jere enfòmasyon avèk efikasite epi gen bom jan dokiman sipò, anplis pou fasilité kompreyansyon PAP yo sou etap ak egzijans pwosesis pou jwenn aksè a benefis yo. MICI te rann li kont ke yon gwo pati nan reta nan pwosesis aplikasyon yo, menm jan ak PAP ki pa t rive jwenn kichòy nan kad aplikasyon "Pwogram Gradyasyon" ak "Aksè ak Ekipman"yo, te fèt akòz diferans ki te genyen nan lis benefisyè yo oswa te manke eklèsisman sou aksyon ak dokiman ki nesesè pou avanse pou pi devan ak pwosesis opsyon ki nan akò a.
- 4.9 Finalman, Mekanis la mete aksan sou wòl fondamantal *Komitè* a ak konseye li yo nan mobilize moun ki fè demann la pou aplikasyon Akò a. Sepandan, MICI ensiste sou enpòtans ki genyen nan plis ranfòse pwosesis komunikasyon nan *Kolektif* la, patikilyèman lè nou kosidere pwoblèm lojistik nan komunikasyon ak PAP yo. Kòm pwosesis la antre nan senkyèm ak dènye ane swivi a, Mekanis la konsidere li nesesè tou pou ta ranfòse pwosesis komunikasyon PIC la ak kominote a, sitou ak sa ki gen awè ak aspè sosyal ak anviwònman nan Pak la.
- 4.10 Pandan lane 2023 a MICI pral kontinye ak aktivite swivi yo atravè òganizasyon ak fasilité sesyon sou entènèt ak Komite Swivi a. Si kondisyon sekirite peyi a pèmèt li epi Mekanis la konsidere sa nesesè, MICI a pral fè yon misyon nan Caracol pandan dezyèm semès 2023 a pou l kapab evalye pwogrè ki fè nan kad respè Akò a. Mekanis la pral bay Pati yo yon sipò lè as nesesè epi li pral kontinye evalye kondisyon ki ta ka kreye difikilte pou konplete pwosesis la. Nan mwa Desanm 2023, yo pral pibliye senkyèm Rapò Swivi Anyèl la, ki la pou Rann kont sou divès aksyon ki fèt ak pwogrè ki reyalize yo. Dapre paragraf 35 Politik MICI a, peryòd swivi akò yo rive jwenn pa pral depase 5 lane apati de jou yo siyen akò a. Menm jan sa etabli nan Gid Faz Konsiltasyon yo, MICI a pral prepare yon dènye Rapò Swivi ki detaye konfòmîte total oswa pasyèl ak akò yo epi yon fwa ke yo pibliye yo, pwosesis tretman ka a pral fini.